

ČESKÁ REPUBLIKA

USNESENÍ

Ústavního soudu

Ústavní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Pavla Šámala a soudců Josefa Fialy a Jana Filipa (soudce zpravodaje) o ústavních stížnostech stěžovatelek obchodních společností a) **ESOX, spol. s r. o.**, sídlem Libušina třída 826/23, Brno, zastoupené JUDr. Oktaviánem Kociánem, advokátem, sídlem náměstí Svobody 77/12, Brno, a b) **POZEMSTAV Prostějov, a. s.**, sídlem Pod Kosířem 329/73, Prostějov, zastoupené Mgr. Matyášem Kuželou, advokátem, sídlem Truhlářská 1104/13, Praha 1 – Nové Město, proti rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 18. března 2021 č. j. 4 As 214/2020-230, rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 25. června 2020 č. j. 62 Af 26/2019-213, rozhodnutí předsedy Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže ze dne 8. března 2019 č. j. ÚOHS-R192,199,200,201,202,203,213/2018/HS-06991/2019/310/AŠi a rozhodnutí Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže ze dne 15. listopadu 2018 č. j. ÚOHS-S0008/2017/KD-33378/2018/851/EDI, za účasti **Nejvyššího správního soudu, Krajského soudu v Brně a Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže**, jako účastníků řízení, a obchodních společností 1. **EUROGEMA CZ, a. s.**, sídlem Blanická 917/19, Olomouc, 2. **INSTA CZ s. r. o.**, sídlem Jeremenkova 1142/42, Olomouc, 3. **Prostějovská stavební společnost - PROSTAS, s. r. o.**, sídlem Ječmínkova 1981/11, Prostějov, 4. **REALINVEST s. r. o.**, sídlem Kostelecká 263/16, Prostějov, 5. **Stavební společnost NAVRÁTIL, s. r. o.**, sídlem Vápenice 2970/17, Prostějov, a 6. **SYNER Morava, a. s.**, sídlem Ve Slatinách 1, Liberec, jako vedlejších účastnic řízení, takto:

Ústavní stížnosti se odmítají.

Odůvodnění

I.

Skutkové okolnosti případu a obsah napadených rozhodnutí

1. Stěžovatelky se ústavními stížnostmi podle čl. 87 odst. 1 písm. d) Ústavy České republiky (dále jen „Ústava“) a § 72 a násl. zákona č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o Ústavním soudu“), domáhají zrušení v záhlaví uvedených rozhodnutí s tvrzením, že vůči stěžovatelce a) byla porušena její práva zaručená v čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod (dále jen „Listina“), a též že došlo vůči ní k porušení čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“) a vůči stěžovatelce b) byla porušena její práva podle čl. 11 odst. 1, čl. 26 odst. 1, čl. 36 odst. 1 a čl. 40 odst. 2 Listiny, a též že došlo vůči ní k porušení čl. 6 odst. 2 Úmluvy.

2. Stěžovatelky a) a b) navrhly podle § 79 odst. 2 zákona o Ústavním soudu odklad vykonatelnosti napadených rozhodnutí.

3. Ústavní stížnost stěžovatelky a) byla vedena u Ústavního soudu pod sp. zn. IV. ÚS 1055/21 a ústavní stížnost stěžovatelky b) byla vedena u Ústavního soudu pod sp. zn. I. ÚS 1071/21. Usnesením pléna Ústavního soudu ze dne 11. 5. 2021 č. j. IV. ÚS 1055/21, I. ÚS 1071/21-14 byly tyto ústavní stížnosti spojeny ke společnému řízení a nadále jsou vedeny pod sp. zn. IV. ÚS 1055/21.

4. Úřad pro ochranu hospodářské soutěže (dále jen „ÚOHS“) napadeným rozhodnutím mimo jiné rozhodl výrokem I, že stěžovatelky a) a b) a 1., 2., 3., 5. a 6. vedlejší účastnice v blíže neurčeném období přede dnem 4. 10. 2010 koordinovaly účast a nabídky do výběrového řízení pro veřejnou zakázku „EÚO ZŠ E.Valenty, Prostějov“ tak, aby z nich nejvýhodnější nabídku podala 5. vedlejší účastnice, a posléze takto sladěné nabídky u zadavatele podaly, jednaly ve vzájemné shodě, čímž ovlivnily výsledek uvedeného zadávacího řízení a narušily hospodářskou soutěž na trhu pozemního stavitelství v České republice. Tím porušily zákaz stanovený v § 3 odst. 1 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZOHS“), a dopustily se správního deliktu podle § 22a odst. 1 písm. b) téhož zákona. Podle výroku III se stěžovatelka b) a 3., 4. a 5. vedlejší účastnice dopustily výše uvedeného narušení hospodářské soutěže a porušily zákonem stanovený zákaz tím, že v blíže neurčeném období přede dnem 26. 3. 2009 koordinovaly účast a nabídky do výběrového řízení pro veřejnou zakázku „Zámek v Prostějově – zřízení víceúčelových výstavních prostor“ tak, aby nejvýhodnější nabídku dostala stěžovatelka b). Konečně pak podle výroku IV rozhodnutí se stěžovatelka b) a 1., 4. a 5. vedlejší účastnice dopustily narušení hospodářské soutěže a porušily zákonem stanovený zákaz tím, že v blíže neurčeném období přede dnem 11. 6. 2009 koordinovaly účast a nabídky do výběrového řízení pro veřejnou zakázku „Rekonstrukce Sportcentrum, dům dětí a mládeže, Olympijská 4, Prostějov“ tak, aby z nich nejvýhodnější nabídku podala stěžovatelka b), a posléze takto sladěné nabídky u zadavatele podaly. Za uvedené jednání ÚOHS uložil stěžovatelce a) pokutu ve výši 6 871 000 Kč (výrok XII) a stěžovatelce b) pokutu ve výši 11 567 000 Kč (výrok XVI).

5. Předseda ÚOHS rozhodnutím ze dne 8. 3. 2019 č. j. ÚOHS-R192,199,200,201,202, 203,213/2018/HS-06991/2019/310/Aši zamítl rozklady stěžovatelek a) a b) a 1.

až 5. vedlejší účastnice a prvostupňové rozhodnutí ÚOHS potvrdil.

6. Krajský soud v Brně (dále jen „krajský soud“) rozsudkem ze dne 25. 6. 2020 č. j. 62 Af 26/2019-213 zamítl žaloby stěžovatelek a) a b) a 1. až 5. vedlejší účastnice (výrok I) a rozhodl o nákladech řízení (výroky II až IV).

7. Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 18. 3. 2021 č. j. 4 As 214/2020-230 zamítl kasační stížnosti stěžovatelek a) a b) a 1. až 5. vedlejší účastnice (výrok I) a rozhodl o nákladech řízení (výrok II).

8. K námitce stěžovatelky a), že nebyla doložena subjektivní stránka, resp. dohoda mezi soutěžiteli ve smyslu § 3 ZOHS, Nejvyšší správní soud konstatoval, že nepřímé důkazy v podobě podobných poměrů položkových cen uvedených uchazeči o veřejné zakázky v nabídkách, poznámky jednatele 5. vedlejší účastnice a podobnosti v elektronických souborech ve svém souhrnu prokazují kooperaci zapojených subjektů při protisoutěžním jednání podáváním dohodnutých nabídek za účelem ovlivnění výsledku zadávacích řízení, ke které nemohlo dojít náhodou, ale pouze úmyslnou činností uchazečů. Nelze proto stěžovatelce a) přisvědčit, že dohoda mezi uchazeči nebyla prokázána. Nejvyšší správní soud tak ve shodě s krajským soudem k této námitce uzavřel, že v jednání zapojených subjektů šlo přinejmenším o úmysl nepřímý.

9. K námitkám stěžovatelky b) Nejvyšší správní soud uvedl, že podobnosti nabídkových rozpočtů nemohly vzniknout použitím vzorových ceníků poskytnutými obchodními společnostmi ÚRS Praha a. s. (dále jen „ÚRS“) a RTS, a.s. (dále jen „RTS“), neboť položky obsažené v rozpočtech na předmětné veřejné zakázky nebyly z části do vzorových ceníků zahrnuty a ve většině se od hodnot ve vzorových cenících odlišovaly. Podle Nejvyššího správního soudu z ničeho nevyplývá, že ke vzniku podobnosti nabídkových rozpočtů došlo v důsledku přípravy nabídkových rozpočtů stejným subdodavatelem; stěžovatelka b) tuto skutečnost žádným způsobem nedoložila a setrvává pouze v rovině nepodloženého tvrzení. K podobnosti nabídkových rozpočtů v důsledku jejich přípravy stejným subdodavatelem nadto podle Nejvyššího správního soudu nedošlo, protože u předmětných veřejných zakázek každý z uchazečů uvedl v nabídce jiného subdodavatele s jiným předmětem subdodávky a také s jiným procentuálním podílem subdodávky. Ke stěžovatelkou b) namítané nesprávnosti postupu při použití ceníků RTS a ÚRS uvedl Nejvyšší správní soud, že postup ÚOHS, který si vyžádal údaje prostřednictvím vyplnění slepých rozpočtů přímo od zpracovatelů vzorových ceníků a ty pak sám zkoumal ve vztahu k cenám uvedeným v nabídkových rozpočtech, považuje za možný, logický a efektivní. Vyžádal-li by si ÚOHS vzorové ceníky a sám by ověřil získané informace, byl by výsledek porovnání nabídkových cen uvedených stěžovatelkou b) s ceníky RTS a ÚRS nepochybně stejný, neboť ÚOHS by ze vzorových ceníků zjistil tytéž ceny jako společnosti RTS a ÚRS. Uvedené společnosti jednak neměly žádnou motivaci poskytnout ÚOHS nepravdivé či chybné informace, nehledě na to, že byly podle § 21e ZOHS povinny poskytnout úplné, správné a pravdivé informace. Nejvyšší správní soud dále zdůraznil, že stěžovatelka b) nevedla žádnou konkrétní položku, jejíž výše by byla ve vyplněných slepých rozpočtech uvedena chybně. Skutečnost, že ÚRS sdělila ÚOHS, že předmětné veřejné zakázky obsahují velmi nízký počet položek, které se měly nacházet v jejím vzorovém ceníku, podle Nejvyššího správního soudu neznamená nesprávnost a neúplnost informací poskytnutých touto společností. Tvrzení stěžovatelky b), že v historické verzi programu BUILDpower společnosti RTS našla též náhodně vybrané položky z nabídkových rozpočtů

do veřejných zakázek, u kterých ÚRS tvrdila ÚOHS, že se v jejím vzorovém ceníku nenacházejí, Nejvyšší správní soud považoval za nepřípustnou skutkovou novotu. Nejvyšší správní soud přesto dospěl k závěru, že i nebyly-li by informace poskytnuté ÚOHS společností ÚRS úplné, na posouzení věci by to nic nezměnilo. Charakter poměru nabídkových cen v položkových rozpočtech vítěze veřejné zakázky a ostatních uchazečů je totiž u všech veřejných zakázek takový, že svědčí o spolupráci uchazečů při vyhotovení položkového rozpočtu nabídkových cen; tento poměr nabídkových cen se u veřejných zakázek vyskytoval nezávisle na tom, zda položka byla uvedena v ceníku ÚRS a RTS, či nikoli.

II.

Argumentace stěžovatelek

10. Stěžovatelka a) spatřuje porušení svých ústavně zaručených práv v tom, že v rozhodnutí ÚOHS absentují všechny znaky skutkové podstaty deliktu jednání soutěžitelů ve vzájemné shodě. Shora uvedeným způsobem nemohl být, a také nebyl prokázán kvalifikovaný kontakt mezi soutěžiteli, jeho obsah, ani doba, kdy k nim mělo dojít. ÚOHS takové kontakty neprokázal, neuvedl, co bylo jejich obsahem, resp. k výměně jakých informací zde mělo dojít, a to v blíže neurčeném období přede dnem 4. 10. 2010. Nebyl prokázán ani projev koordinace na trhu a příčinná souvislost, kdy ÚOHS závěr o spáchání správního deliktu postavil prakticky výlučně na matematickém propočtu podobnosti poměrů položkových cen, které však bylo soutěžiteli v průběhu řízení řádně a podrobně vysvětleno. Nedošlo také ani k prokázání vlivu jednání ve vzájemné shodě na hospodářskou soutěž, když zakázka byla nakonec realizována za nižší než nabídkovou cenu. Stěžovatelka a) dále s odkazem na rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ve věci *Delta Pekárny, a. s. proti České republice* ze dne 2. 10. 2014, č. stížnosti 97/11, namítá nezákonnost místních šetření provedených ÚOHS za účelem shromáždění důkazů o údajném sladěném postupu všech zapojených subjektů. Prohlídka byla provedena bez předchozího souhlasu nezávislého soudu a její rozsah nebyl předem ÚOHS nijak vymezen. Stěžovatelka a) k tomu namítá procesní nepoužitelnost důkazů nashromážděných v souvislosti s provedeným místním šetřením, tj. poznámek jednatele 5. vedlejší účastnice. Porušení práva na soudní ochranu pak stěžovatelka a) spatřuje také ve skutečnosti, že podobné poměry položkových cen uvedených uchazeči o veřejné zakázky v nabídkách a podobnosti v elektronických souborech byly ÚOHS zkoumány v dokumentech na CD nosičích získaných od zadavatele. Nebylo doloženo, jak a kdy probíhala prohlídka u zadavatele zakázky, ani odkud byly tyto nosiče získány. To je přitom zásadní, když nejde o originální nosiče, neboť byly následně kopírovány. Pochybnosti o původu těchto nosičů (nadto) v řízení zahájeném na anonymní podnět zásadním způsobem zpochybňuje závěry z takto získaných dokumentů. I v tomto případě je tak třeba namítnout procesní nepoužitelnost těchto důkazů. Podle názoru stěžovatelky a) zpochybnění nepřímých důkazů podle výše uvedeného má nutně za následek i zpochybnění konkrétních úvah, které ÚOHS vedly k závěru o vině stěžovatelky a), a tedy i ze spáchání daného správního deliktu. Je totiž zřejmé, že vina stěžovatelky a) se ze (zbývajících) důkazů bezpečně nepodává, a není tak ani dodržena zásada (sc. pravidlo) *in dubio pro reo*, přičemž stěžovatelka namítá též diskriminační výši pokuty vůči její osobě.

11. Stěžovatelka b) zaprvé tvrdí, že Nejvyšší správní soud porušil její právo na soudní ochranu, protože aproboval postup ÚOHS, který byl v rozporu se správním řádem,

zásadou vyšetřovací a zásadou materiální pravdy. ÚOHS neprovedl důkaz analýzou, resp. vzorkovými ceníky, a naopak tento důkaz nechal provést soukromé společnosti a nezjistil tak skutkový stav nade všechnu rozumnou pochybnost. Stěžovatelka b) v tomto smyslu rozporuje závěr Nejvyššího správního soudu, že nevyžádání vzorkových ceníků nebylo pochybením ÚOHS a že soukromé společnosti neměly žádnou motivaci poskytnout ÚOHS nepravdivé informace. Nejvyšší správní soud podle stěžovatelky b) nemohl svůj závěr relevantně ověřit, neboť vzorkové ceníky nebyly součástí spisu. Sám Nejvyšší správní soud nadto v bodě 133 napadeného rozsudku nesprávnost poskytnutých informací přiznává. Vyžádá-li si správní orgán informace od soukromého subjektu, může k nim podle stěžovatelky b) přistupovat jako k zaručeným pouze za předpokladu, že v řízení nebyly zjištěny skutečnosti, které by takový postup a zprostředkované informace zpochybňovaly, nebo takové zprostředkované informace nezpochybnili sami účastníci řízení; v opačném případě hrozí nepřipustná „privatizace“ dokazování. Zadrhé stěžovatelka b) tvrdí, že Nejvyšší správní soud porušil princip presumpce nevinu a pravidlo *in dubio pro reo*, protože v dané věci neaplikoval záruky, které právní řád poskytuje obviněnému z trestného činu. Podle stěžovatelky b) bylo třeba prokazovat nade všechnu rozumnou pochybnost její vinu, nikoliv nevinu. Za důkazní standard k prokázání viny pak měla být považována pouze jistota bez důvodných pochybností. ÚOHS neměl nahrazovat skutková zjištění úvahou opírající se o nejednoznačný důkaz. Konečně, podle stěžovatelky b) nepřímé důkazy musí tvořit ucelený, spojitý a na sebe navzájem navazující řetěz důkazů. Stěžovatelka b) v tomto ohledu tvrdí, že jiné možné vysvětlení podobnosti v nabídkách uchazečů o veřejné zakázky musí být vyloučeno mimo jakoukoliv pochybnost. Nelze obracet důkazní břemeno a stěžovatelku b) nutit, aby prokazovala svoji nevinu. Zatřetí, stěžovatelka b) namítá, že Nejvyšší správní soud porušil její právo vlastnit majetek a podnikat a provozovat jinou hospodářskou činnost, protože ÚOHS rozhodl o povinnosti stěžovatelky b) zaplatit několikamilionovou pokutu na základě zpochybněných a neověřených indicií v rozporu se zásadami správního trestání.

III.

Procesní předpoklady řízení před Ústavním soudem

12. Ústavní soud posoudil splnění procesních předpokladů řízení. Dospěl k závěru, že ústavní stížnosti byly podány včas oprávněnými stěžovatelkami, které byly účastnicemi řízení, ve kterých byla vydána rozhodnutí napadená ústavní stížností. Ústavní soud je k jejich projednání příslušný. Stěžovatelky jsou právně zastoupeny v souladu s § 29 až 31 zákona o Ústavním soudu. Jejich ústavní stížnosti jsou přípustné (§ 75 odst. 1 téhož zákona *a contrario*), neboť vyčerpaly všechny zákonné prostředky k ochraně jejich práv.

IV.

Posouzení opodstatněnosti ústavní stížnosti

13. Ústavní soud je soudním orgánem ochrany ústavnosti (čl. 83 Ústavy), který stojí mimo soustavu soudů (čl. 91 odst. 1 Ústavy). Vzhledem k tomu jej nelze, vykonává-li svoji pravomoc tak, že podle čl. 87 odst. 1 písm. d) Ústavy rozhoduje o ústavní stížnosti proti pravomocnému soudnímu rozhodnutí, považovat za další, „superrevizní“ instanci v systému obecné justice, oprávněnou vlastním rozhodováním (nepřímo) nahrazovat

rozhodování obecných soudů; jeho úkolem je „toliko“ přezkoumat ústavnost soudních rozhodnutí, jakož i řízení, které jejich vydání předcházelo. Proto vedení řízení, zjišťování a hodnocení skutkového stavu, výklad podústavního práva a jeho aplikace na jednotlivý případ je v zásadě věcí obecných soudů, a o zásahu Ústavního soudu do jejich rozhodovací činnosti lze uvažovat za situace, kdy je jejich rozhodování stíženo vadami, které mají za následek porušení ústavnosti (tzv. kvalifikované vady); o jaké vady přitom jde lze zjistit z judikatury Ústavního soudu.

14. Proces interpretace a aplikace podústavního práva pak bývá stížen takovouto kvalifikovanou vadou zpravidla tehdy, nezohlední-li obecné soudy správně (či vůbec) dopad některého ústavně zaručeného základního práva (svobody) na posuzovanou věc, nebo se dopustí – z hlediska řádně vedeného soudního řízení – neakceptovatelné „libovůle“, spočívající buď v nerespektování jednoznačně znějící kogentní normy, nebo ve zjevném a neodůvodněném vybočení ze standardů výkladu, jenž je v soudní praxi respektován, resp. který odpovídá všeobecně uznávanému (doktrinálnímu) chápání dotčených právních institutů [viz např. náleze ze dne 25. 9. 2007 sp. zn. Pl. ÚS 85/06 (N 148/46 SbNU 471)]; tato i všechna dále uvedená rozhodnutí Ústavního soudu jsou dostupná na <http://nalus.usoud.cz>].

15. Směřuje-li ústavní stížnost proti rozhodnutí vydanému v soudním řízení správním, není samo o sobě významné, je-li namítána jeho věcná nesprávnost, neboť Ústavní soud není součástí soustavy soudů (čl. 91 odst. 1 Ústavy) a není ani povolán k instančnímu přezkumu jejich rozhodnutí. Jeho pravomoc je založena výlučně k přezkumu z hlediska dodržení ústavnosti, tj. zda v řízení (rozhodnutím v něm vydaným) nebyly dotčeny předpisy ústavního pořádku, chráněná práva nebo svobody jeho účastníka, a zda řízení bylo vedeno v souladu s ústavními principy. Ústavněprávním požadavkem též je, aby soudy vydaná rozhodnutí byla řádně, srozumitelně a logicky odůvodněna.

16. Ústavní soud ve své judikatuře také mnohokrát konstatoval, že postup v soudním řízení správním, zjišťování a hodnocení skutkového stavu, i výklad jiných než ústavních předpisů, jakož i jejich aplikace při řešení konkrétních případů, jsou záležitostmi správních soudů. Z hlediska ústavněprávního může být posouzena pouze otázka, zda skutková zjištění mají dostatečnou a racionální základnu, zda právní závěry správních soudů nejsou s nimi v extrémním nesouladu a zda podaný výklad práva je i ústavně konformní, resp. není-li naopak zatížen libovůlí. Takovéto pochybení v posuzované věci neshledal. Na právních závěrech správních soudů neshledal Ústavní soud žádné vybočení z výkladových pravidel s ústavní relevancí, které by odůvodňovalo jeho případný kasační zásah. Stěžovatelky a) a b) pouze polemizují se právními závěry správních soudů, což nezakládá důvodnost ústavních stížností a svědčí o jejich zjevné neopodstatněnosti [viz náleze Ústavního soudu ze dne 9. 7. 1996 sp. zn. II. ÚS 294/95 (N 63/5 SbNU 481)].

17. Nesprávnou interpretaci hmotněprávního ustanovení při aplikaci podústavního práva (bez ohledu na to, zdali pouze namítanou nebo Ústavním soudem autoritativně konstатовanou) nelze podřadit pod ta pochybení, na která se vztahuje čl. 36 odst. 1 Listiny. Takováto interpretace může být důvodem zrušení rozhodnutí orgánu veřejné moci Ústavním soudem pouze tehdy, je-li jí zasaženo některé z ústavních hmotných subjektivních práv [viz náleze ze dne 29. 5. 1997 sp. zn. III. ÚS 31/97 (N 66/8 SbNU 149)]. Právo na soudní ochranu nezaručuje nárok na rozhodnutí, které je pro stěžovatelky příznivé, nýbrž že budou mít přístup k soudu, který jejich věc posoudí podle čl. 36 odst. 1 ve spojení s čl. 36 odst. 2 Listiny, že jejich věc bude projednána

veřejně, v jejich přítomnosti tak, aby se mohly vyjádřit ke všem prováděným důkazům atd. Procesní ústavní kautely tak zaručují řádně vedené soudní řízení, nikoli úspěch ve věci pro stěžovatelky. Z tohoto hlediska je třeba konstatovat, že soudy se řádně vypořádaly se všemi v průběhu řízení vznesenými (a relevantními) námitkami stěžovatelek a) a b).

18. Ústavní soud v této souvislosti připomíná, že z ústavního principu nezávislosti soudů (čl. 81 Ústavy) vyplývá i zásada volného hodnocení důkazů, jež má předobraz již ve stanovených pravidlech jejich provádění; to znamená, že nezávislý a nestranný soud (čl. čl. 81 a čl. 82 odst. 1 Ústavy) rozhoduje, které skutečnosti jsou k dokazování relevantní a které z navržených (případně i nenavržených) důkazů provede, případně zda a nakolik se jeví nezbytné (žádoucí) dosavadní stav dokazování doplnit, které skutečnosti má za zjištěné, které dokazovat netřeba. Není procesní povinností správního orgánu či soudu vyhovět každému důkaznímu návrhu; oproti tomu je regulérní navržený důkaz neprovést, nemá-li skutečnost, k jejímuž ověření nebo vyvrácení je navrhován, relevantní souvislost s předmětem řízení, není-li navržený důkaz způsobilý ani ověřit ani vyvrátit tvrzenou skutečnost, anebo je odůvodněně nadbytečný, jelikož skutečnost, k níž má být proveden, byla již v dosavadním řízení bez důvodných pochybností ověřena nebo vyvrácena jinak [srov. nálezy ze dne 24. 2. 2004 sp. zn. I. ÚS 733/01 (N 26/32 SbNU 239), ze dne 29. 6. 2004 sp. zn. III. ÚS 569/03 (N 87/33 SbNU 339), ze dne 30. 6. 2004 sp. zn. IV. ÚS 570/03 (N 91/33 SbNU 377) a ze dne 16. 6. 2005 sp. zn. II. ÚS 418/03 (N 125/37 SbNU 573)].

19. Tak tomu bylo i v posuzované věci, kdy správní soudy srozumitelně vysvětlily, jaké důkazy jsou pro posouzení věci relevantní a jaké důkazy provedou, či nikoliv, což zejména krajský soud přesvědčivě odůvodnil i na proběhnuvším soudním jednání dne 18. 6. 2020, jak je patrné z pořizené zvukové nahrávky (č. 1. 206 spisu krajského soudu), přičemž Ústavní soud shledává, že nashromážděné důkazy pro prokázání viny stěžovatelek a) a b) z uvedených správních deliktů z hledisek ústavní konformity obstojí.

20. Ústavní soud po přezkumu napadeného rozsudku Nejvyššího správního soudu, krajského soudu i napadených správních rozhodnutí uzavírá, že jde o rozhodnutí ústavně konformní a srozumitelná, a jejich úvahy neshledal Ústavní soud nikterak nepřiměřenými či extrémními. Ústavní soud konstatuje, že Nejvyšší správní soud (i předtím krajský soud) v meritu předmětné věci rozhodovaly v souladu s ustanoveními hlavy páté Listiny, napadená rozhodnutí nelze označit jako rozhodnutí svévolná, ale tato rozhodnutí jsou výrazem nezávislého soudního rozhodování, které nevybočilo z mezí ústavnosti.

21. Námitku stěžovatelky a), směřující k nezákonnosti místních šetření provedených ÚOHS za účelem shromáždění důkazů, shledal Ústavní soud nepřípustnou, aniž se jí mohl meritorně zabývat. Ze spisu krajského soudu a Nejvyššího správního soudu totiž vyplývá, že stěžovatelka a) tuto námitku neuplatnila v řízení před správními soudy, přestože jí v tom nebránily žádné zvláštní okolnosti.

22. Za těchto okolností by bylo projednání námítka učiněné až v ústavní stížnosti porušením zásady subsidiarity řízení před Ústavním soudem (§ 75 odst. 1 zákona o Ústavním soudu). Ta nespočívá jen v pouhém vyčerpání procesních prostředků, nýbrž obsahuje i požadavek předestření relevantních námitek soudům, jimž ochrana všech základních práv a svobod přísluší (čl. 4 Ústavy). Právě tento aspekt ochranné funkce správních soudů vymezuje jejich vztah k Ústavnímu soudu a nepřipouští, aby Ústavní

soud vystupoval jako další instance soudního řízení. Takové pojetí řízení o ústavní stížnosti odpovídá i prioritě její tzv. subjektivní funkce spočívající v ochraně dotčených práv konkrétního stěžovatele, jenž určitý postup orgánu veřejné moci pocítuje od počátku jako reálnou křivdu a porušení svých ústavních práv, proti tomuto postupu pak v soudním řízení brojí a Ústavní soud je tedy především v roli garanta účinné soudní ochrany subjektivních práv stěžovatele.

23. V této souvislosti Ústavní soud připomíná, že z hlediska předmětu řízení o ústavní stížnosti [např. nález ze dne 19. 11. 1999 sp. zn. IV. ÚS 432/98 (N 160/16 SbNU 181), usnesení ze dne 5. 6. 2000 sp. zn. II. ÚS 242/2000, ze dne 13. 7. 2000 sp. zn. III. ÚS 117/2000, ze dne 28. 6. 2004 sp. zn. I. ÚS 269/02, ze dne 26. 9. 2005 sp. zn. IV. ÚS 430/05, ze dne 17. 9. 2008 sp. zn. I. ÚS 1324/08, ze dne 26. 7. 2016 sp. zn. III. ÚS 330/15] jde v posuzované věci o nepřipustný návrh v materiálním smyslu (tzv. vnitřní subsidiarita). Je-li ústavním úkolem obecných soudů poskytovat ochranu základním právům, nelze od toho z hlediska posuzování vyčerpání procesních prostředků odhlížet, a tím jejich roli v ochraně základních práv obcházet. Ústavní soud by následně nemohl efektivně posoudit, zda obecné soudy v napadeném řízení jako celku selhaly při ochraně stěžovatelových ústavních práv, když jeho vinou nedostaly právem předvídanou příležitost se jejich tvrzeným porušením účinně zabývat. Uvedené je rovněž vyjádřením zásady sebeomezení a minimalizace zásahů Ústavního soudu, který do činnosti obecných soudů zasahuje zásadně pouze tam, kde soudy v ochraně základních práv a svobod v celém řízení selžou.

24. Ústavní soud posoudil ústavní stížnosti z hlediska kompetencí daných mu Ústavou, tj. z pozice soudního orgánu ochrany ústavnosti (čl. 83 Ústavy). Protože ze shora uvedených důvodů nezjistil namítané porušení základních práv stěžovatelek a) a b) (viz sub 1), dospěl k závěru, že jde o návrhy zjevně neopodstatněné, a ústavní stížnosti mimo ústní jednání bez přítomnosti účastníků odmítl podle § 43 odst. 2 písm. a) zákona o Ústavním soudu.

25. Vzhledem k tomu, že Ústavní soud rozhodl o podaných ústavních stížnostech bezprostředně po jejich podání a po seznámení se s obsahem vyžádaných spisů správních soudů, nerozhodoval již samostatně o návrhu (viz sub 2) na odložení vykonatelnosti napadených rozhodnutí, neboť se tento návrh s ohledem na rozhodnutí ve věci samé stal bezpředmětným.

Poučení: Proti usnesení Ústavního soudu není odvolání přípustné.

V Brně dne 18. května 2021

Pavel Šámal v. r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení:
Jitka Štíhová